

Dosarul nr. 2ra-697/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, reprezentat de avocatul Angela Popil, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Bejanu împotriva Biroului Național al asigurătorilor Auto cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzată în rezultatul accidentului rutier,

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Alexandu Bejanu, reprezentat de avocatul Marcel Burlacu, a fost casată hotărârea din 21 noiembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 19 ianuarie 2018 Alexandru Bejanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule cu privire repararea prejudiciului material și moral cauzat în rezultatul accidentului rutier.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 19 ianuarie 2015, în serviciu de gardă al IP Dubăsari, a fost înregistrată informația pe faptul accidentului rutier produs la 19 ianuarie 2015 ora 08:40, pe traseul L339, Ustia-Molovata în preajma satului Holercani. În urma examinării materialului s-a stabilit, că la 19 ianuarie 2015, aproximativ la ora 08:40 cet. Bejanu Alexandru, deplasându-se la volanul automobilului de model Toyota Corolla cu n/î xxxxx, având în calitate de pasager pe cet. Osaciuc Alexandr Serghei a.n. 1991, locuitor al r-lui Dubăsari, deplasându-se din direcția satului Ustia, spre satul Molovata, în apropiere de satul Holercani, a observat, cum un automobil de model (posibil) VW de culoare întunecată, în curbă, a ieșit pe contrasens și se deplasa în întâmpinare, față în față cu automobilul Toyota, la volanul căruia se afla cet. Bejanu Alexandru. Ultimul, pentru a evita ciocnirea frontală, asigurându-se, a manevrat în stânga, astfel evitând un pericol grav eminent (un accident rutier cu urmări grave).

A explicat că în urma efectuării manevrei date, automobilul condus de cet. Bejanu Alexandru, a început să derapeze pe partea carosabilă, în urma cărui fapt

automobilul a fost aruncat pe acostamentul drumului tamponându-se într-un pilon electric. La fața locului s-a deplasat grupa operativă, care a fixat accidentul rutier prin perfectarea schiței accidentului rutier și procesului-verbal de cercetare la fața locului. Cum derivă din materialele cauzei, accidentul rutier a fost determinat (provocat) de un automobil nestabil de model VW Passat, de culoare întunecată.

A comunicat că Organul de poliție imediat după accident a verificat opt automobile cu semne asemănătoare, dar nu a identificat automobilul și nici șoferul.

A remarcat că pe faptul accidentului rutier a fost perfectat raportul Agentului constatator. În conformitate cu procesul-verbal nr. 23 al examinării medicale constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și natura ei, conform probelor biologice administrate, stare de ebrietate la cet. Bejanu Alexandru nu a fost stabilită.

A afirmat că automobilul de model „Toyota Corola” a fost asigurat de răspundere civilă obligatorie la 25 ianuarie 2014 la CA „ASITO” SA, iar la 05 februarie 2014 acesta a trecut verificarea tehnică, fiind perfectat Raportul de verificare tehnică a vehiculului, fiind eliberat ecusonul respectiv. În conformitate cu Raportul de constatare medico-legală nr.335/D concluzii, analizând datele documentelor prezentate pe numele cet. Bejanu Alaxandru s-a constatat: Traumatism cranio-cerebral acut închis, manifestat prin comoție cerebrală; hematom periorbital bilateral, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară, dar s-a aflat la tratament la Spitalul MAI în perioada 19 ianuarie 2015-16 aprilie 2015.

A relevat că la 26 februarie 2015 Inspectorul inferior al SST și AR al SSP al IP Dubăsari, plutonier de poliție Vitalie Caețchi, examinând materialul înregistrat în REI- nr. 2 al IP Dubăsari sub nr. 65 din 19 ianuarie 2015, a emis încheiere prin care a propus suspendarea precăutării cazului până la stabilirea automobilului și persoanei care se afla la volanul mijlocului de transport VW.

A menționat că potrivit concluziilor raportului de constatare tehnico-științific nr. 849 din 01 iunie 2016, valoarea prejudiciului material cauzat posesorului automobilului de model „Toyota Corola” cu numărul de înmatriculare xxxxxx, constituie valoarea automobilului la data accidentului rutier în sumă de 21.122 de lei.

Prin prisma pct. 16 al Regulamentului privind fondul de protecție a victimelor străzii nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare și art. 33 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”, a solicitat reclamantul încasarea sumei de 121 122 de lei cu titlul de despăgubiri ce rezultată din accidentul rutier produs la 19 ianuarie 2015, ce constituie valoarea costului automobilului de model „Toyota Corola” cu numărul de înmatriculare xxxxx, a sumei de 1004 lei ce constituie costul Raportului de expertiză auto-merceologică și prejudiciului moral determinat de accidentul produs, în valoare de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Alexandru Bejanu.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 noiembrie 2019, în termenul legal, Alexandru Bejanu, reprezentat de avocatul Marcel Burlacu, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept (f.d.166-168).

La 12 martie 2020, Alexandru Bejanu, reprezentat de avocatul Marcel Burlacu, a prezentat apel motivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Chișinău sediul Centru, din 21 noiembrie 2019, cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 21 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Alexandru Bejanu, reprezentat de avocatul Marcel Burlacu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii și a fost încasată de la Biroul Național al Asigurătorilor Auto în beneficiul lui Alexandru Bejanu suma de 121122 de lei ce constituie valoarea costului automobilului de model Toyota Corola cu n/î xxxxxx, suma de 1004 lei cu titlu de cheltuieli pentru întocmirea raportului pentru evaluarea prejudiciului și 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasată de la Biroul Național al Asigurătorilor Auto în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3633,66 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 14 alin. (1) și (2) Codul civil, în redacția în vigoare până la 01 martie 2019, art. 20 alin. (5), 19 alin. (1) și (2), 21 alin. (1), 33 alin. (3) și (4) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și a stabilit că în urma accidentului rutier cu implicarea reclamantului și a autovehiculului sau autorul accidentului rămas neidentificat, reclamantul s-a ales cu leziuni corporale. Dat fiind faptul că până în prezent nu a fost identificat vinovatul accidentului în care a fost antrenat autovehiculul de model Toyota Corola cu n/î xxxxxx, condus de Alexandru Bejanu, acesta urmează a fi despăgubit pentru avarierea și distrugerea bunului de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule în baza articolului 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Instanța de apel a relevă că la caz sunt întrunite toate elementele de fapt și de drept pentru încasarea prejudiciului material în sumă de 121122 de lei în beneficiul lui Alexandru Bejanu, ce constituie valoarea costului automobilului model Toyota Corola cu xxxxx, conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 849 din 01 iunie 2015.

La fel, aplicând prevederile art. 1422 alin. (1), 1423 alin. (1), (2) Codul civil în redacția Legii de până la 01 martie 2019, instanța de apel avalând caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice suportate de reclamantul-apelant Alexandru Bejanu, circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, instanța de apel a conchis că suma de 5000 de lei constituie o recompensă echitabilă pentru prejudiciul moral suportat, fiind suficientă pentru a aduce satisfacție persoanei vătămate.

Totodată, în temeiul art. 82, 90 și 94 CPC, instanța de apel a considerat drept întemeiată cerința apelantului Alexandru Bejanu privind încasarea cheltuielilor pentru efectuarea raportului pentru evaluarea prejudiciului cauzat și a încasat de la

Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule în beneficiul său suma de 1004 lei.

La 09 martie 2021 Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, reprezentat de avocatul Angela Popil, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este adoptată cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A considerat că la examinarea în ordine de apel a pricinii, instanța de judecată a aplicat și a interpretat eronat prevederile Legii nr. 414/2006 și în special cele ce reglementează și determină obligația Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule de plată a despăgubirilor de asigurare din contul mijloacelor acumulate în Fondul de Protecție a Victimelor Străzii destinat, inclusiv a aplicat eronat în raport cu recurentul și prevederile art. 1422 și 1423 Codul civil în partea încasării din contul recurentului a prejudiciului moral. Or, așa cum se atestă din decizia contestată instanța de apel a pus la temelia concluziilor sale prevederile art. 19, art. 21 și art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414/2006 fără a analiza dacă pretențiile intimatului-reclamant satisfac exigențele acestor prevederi și dacă aceste pretenții se circumscriu situațiilor reglementate prin normele materiale invocate.

A susținut că instanța de apel a dat o concluzie greșită care nu este întemeiată pe analiza și constatarea cu certitudine a circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei, fiind interpretate și aplicate eronat prevederile Legii nr. 414/2006 și prevederile Codului civil în partea care se referă la răspunderea delictuală.

În eventualitatea în care s-ar admite că evenimentul din 19 ianuarie 2015 este un accident de circulație care poate fi catalogat ca atare și comis de către un autor neidentificat, intimatul ar putea pretinde în condițiile art. 33 alin. 3) din Legea nr. 414/2006, eventualele despăgubiri de asigurare doar pentru leziuni corporale, fără a putea pretinde despăgubiri de asigurare pentru deteriorarea autovehiculului.

În situația în care, pretențiile intimatului se rezumă la despăgubirea prejudiciului pretins suportat urmare a deteriorării autovehiculului de model Toyota Corolla cu matricola xxxxx în limita valorii acestui autovehicul, aceste pretenții nu se încadrează în prevederile art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414/2006, eventualul prejudiciu suportat de persoanele terțe despăgubite pentru deteriorarea bunurilor, urmând a fi satisfăcute din mijloacele fondului de Protecție a Victimelor Străzii doar atunci când autorul accidentului de circulație nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă la data accidentului de circulație sau când autovehiculul cu care s-a comis accidentul este obținut pe cale ilicită, condiții care nu sunt întrunite în speța dedusă judecării.

În contradictoriu cu prevederile Legii nr. 414/2006 instanța de apel a dispus încasarea din contul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule în beneficiul intimatului suma de 121 122 de lei, reprezentând valoarea autovehiculului intimatului la data accidentului rutier, fără a verifica dacă reclamatul a făcut o evaluare a acestuia și dacă a fost dedusă această valoare din contul pretențiilor formulate.

Tot aici a considerat eronată concluzia instanței de apel cu referire la încasarea din contul recurentului a sumei de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, interpretând eronat în acest sens prevederile art. 1422 alin. (1) și art. 1423 alin. (1) Codul civil.

A indicat că instanța de apel a omis a se expune asupra argumentelor recurentului invocate în referința administrată la dosar, nu a dat nici o apreciere probatoriului administrat de către recurent pe durata examinării cauzei, precum nu a motivat în nici un fel respingerea argumentelor recurentului în favoarea admiterii acțiunii.

Prin notificarea din 29 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2021 a fost expediată recurentului, prin intermediul adresei electronice la 02 februarie 2021 (f.d.238, vol. I).

Astfel, recursul declarat la 29 martie 2021 de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru